

**Uchwała Komisji habilitacyjnej
z dnia 22.01.2021 r.
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne
wszczętym na wniosek dr. Arkadiusza Kołodzieja**

§ 1.

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Naukową Instytutu Socjologii, w dniu 23 września 2020 r, działając na podstawie art. 221 ust. 10 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r. poz. 85, z późn. zm.) w składzie:

1. **Prof. dr hab. Henryk Domański** - przewodniczący Komisji – Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk
2. **Dr hab. Adam Jarosław Mrozowski, prof. UW** - recenzent – Uniwersytet Wrocławski
3. **Dr hab. Piotr Nowak, prof. UJ** - recenzent – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
4. **Dr hab. Ewa Maria Rokicka, prof. UŁ** - recenzent – Uniwersytet Łódzki
5. **Dr hab. Paulina Rojek-Adamek**, recenzent – Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie
6. **Dr hab. Rafał Muster, prof. UŚ** – członek Komisji – Uniwersytet Śląski w Katowicach,
7. **Dr hab. Małgorzata Suchacka, prof. UŚ** – sekretarz Komisji – Uniwersytet Śląski w Katowicach

po zapoznaniu się z recenzjami i dokumentacją wniosku, stwierdza, że aktywność naukowa **dra Arkadiusza Kołodzieja** oraz osiągnięcie naukowe zatytułowane: „*Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną*”, wyd. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2019. stanowią znaczny wkład w rozwój dyscypliny *nauk socjologicznych* i wyraża:

pozytywną opinię

w sprawie nadania **dr. Arkadiuszowi Kołodziejowi** stopnia

doktora habilitowanego w dziedzinie **nauk społecznych** w dyscyplinie **nauki socjologiczne**.

Obrady Komisji habilitacyjnej zostały przeprowadzone 22 stycznia 2021 roku w formie częściowo zdalnej, z wykorzystaniem systemu Wideokonferencji Uniwersytetu Śląskiego. Komisja obradowała w pełnym, siedmioosobowym składzie z czego 3 osoby łączyły się zdalnie:

Dr hab. Adam Jarosław Mrozowicki, prof. UWr - recenzent – Uniwersytet Wrocławski,

Dr hab. Piotr Nowak, prof. UJ - recenzent – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,

Dr hab. Ewa Maria Rokicka, prof. UŁ - recenzent – Uniwersytet Łódzki.

Uchwała zapadła następującym stosunkiem głosów:

- za nadaniem stopnia naukowego doktora habilitowanego (TAK) – 7 głosów,
- przeciw – (NIE) – 0 głosów,
- wstrzymujących się – 0 głosów.

Uchwała ma dla Rady Naukowej status opinii.

UZASADNIENIE

Dorobek naukowy **dra Arkadiusza Kołodzieja** był oceniany przez siedmioosobową Komisję. Wszystkie osoby wchodzące w skład Komisji otrzymały przygotowany przez Habilitanta komplet materiałów i dokumentów istotnych dla przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego. Komplet ten zawierał dokumentację złożoną do Rady Doskonałości Naukowej, kserokopie artykułów i rozdziałów w monografiach oraz następujące książki:

1. „Prognoza, interwencja i ewaluacja w naukach społecznych” (red. Iwona Sobieraj, Arkadiusz Kołodziej), Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2015,
2. „Liquid Structures and Cultures (red. Oxana Kozlova, Arkadiusz Kołodziej), Wyd. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2017,
3. „Statystyka opisowa dla studentów kierunków humanistycznych”, Arkadiusz Kołodziej, wyd. ECONOMICUS, Szczecin 2011,
4. „Teoria estymacji w praktyce badań społecznych”, Arkadiusz Kołodziej, wyd. Difin, Warszawa 2013,

oraz monografię stanowiącą podstawowe osiągnięcie naukowe pt.: „Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną”, wyd. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2019.

Szczegółowe recenzje osiągnięcia i pozostałego dorobku naukowego Habilitanta zostały przygotowane przez czterech recenzentów, których kompetencje naukowe odpowiadają kryteriom, o których mówi art. 221 ust. 4, ust.5 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Recenzje zostały udostępnione wszystkim członkom Komisji i stanowiły podstawę dyskusji, która odbyła się na posiedzeniu Komisji. Przebieg dyskusji dokumentuje protokół

stanowiący załącznik do niniejszej Uchwały. Główne argumenty w dyskusji stanowiące podstawę głosowania zostały wygłoszone w konkluzjach członków komisji:

Dr hab. Adam Jarosław Mrozowicki, prof. UWr - recenzent stwierdził, że monografia naukowa autorstwa dr. Arkadiusza Kołodzieja pt. „Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną” spełnia kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, tj. stanowi znaczny wkład w rozwój nauk socjologicznych. Jest tak pomimo sformułowanych w recenzji uwag krytycznych. Nie umniejszają one jednak znaczenia pracy badawczej i istotnych poznawczo obserwacji empirycznych. Podobnie – jako istotną - ocenił aktywność naukową Habilitanta. Jego udział w ważnych kongresach międzynarodowych i upowszechnianiu socjologii morskiej w czasie zaproszonych wykładów poza granicami Polski pozwala uznać, że aktywność ta jest realizowana w więcej niż jednej uczelni, w tym na poziomie międzynarodowym. W związku ze spełnieniem kryteriów ustawowych w stopniu zadawalającym dr hab. Adam Jarosław Mrozowicki, prof. UWr popiera wniosek o nadanie dr. Arkadiuszowi Kołodziejowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki socjologiczne.

Dr hab. Piotr Nowak, prof. UJ - recenzent stwierdził że biorąc pod uwagę całokształt dorobku oraz przedłożoną monografię: *Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną* Habilitant ma podstawy do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego. Dorobek naukowy dra Arkadiusza Kołodzieja ocenia wysoko - jest ekspertem w socjologii morskiej, dobrze zna dorobek teoretyczny ze swojej dziedziny i konsekwentnie rozwija swoją wiedzę w wybranych obszarach tematycznych. Książka przedłożona do recenzji spełnia kryteria rozprawy habilitacyjnej. Recenzent pozytywnie ocenił jej poziom merytoryczny, a konkluzje zawarte w podsumowaniach rozdziałów uznał za inspirujące i otwierające nowe kierunki badań nie tylko w socjologii morskiej. Aktywność naukowa dra Arkadiusza Kołodzieja oraz jego osiągnięcia dydaktyczne, popularyzatorskie i organizacyjne spełniają kryteria stawiane w *Prawie o szkolnictwie wyższym i nauce* (kryteria określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*)

Dr hab. Ewa Maria Rokicka, prof. UŁ - recenzentka stwierdziła że monografia dra Arkadiusza Kołodzieja jest udaną próbą zastosowania teorii stratyfikacji w odniesieniu do zawodu marynarzy floty transportowej. Jest przypadkiem szczegółowej analizy struktury zawodowej. Stanowi ważny

wkład w dyskurs poświęcony procesom strukturalizacji, które zachodzą na poziomie konkretnego zawodu. W takim podejściu widać oryginalność i ważność analiz Habilitanta. Usytuowanie problematyki badawczej na poziomie wybranej kategorii zawodowej nie tylko pokazuje, że procesy strukturalizacji zachodzą na poziomie zawodu, poszerzając refleksję o zawodach jako takich, i tym samym, stanowią znaczny wkład w rozwój nauk socjologicznych - ale także posiada inny, istotny walor - stanowi punkt wyjścia do dyskusji nad pozytywnymi i negatywnymi stronami zawodowej dezagregacji z punktu widzenia klasycznej klasowo-stratyfikacyjnej perspektywy badawczej. Recenzentka podkreśliła, że przedstawiony przez Habilitanta przegląd badań krajowych i zagranicznych nad zawodem marynarza stanowi wkład w rozwój polskiej refleksji w tym obszarze. Polega on przede wszystkim na poszerzeniu problematyki o nowe wątki. Po pierwsze, Habilitant opisuje w jaki sposób pracę na morzu redefiniuje globalizacja (m.in. rezygnacja z bander narodowych, globalny rynek pracy, zmiany w strukturze zatrudnienia, stylu życia i pracy), po drugie – odchodzi od szczegółowych badań nad praktycznymi zagadnieniami dotyczącymi m.in. organizacji pracy i bezpieczeństwa pracy, czasu wolnego i rodzin marynarzy na rzecz badań i ogólniejszej refleksji nad miejscem marynarzy w strukturze społecznej. Autora cechuje rzetelność pisarska i kultura metodologiczna, w publikacjach przywoływane są liczne cytaty i odniesienia bibliograficzne, wykład jest jasny i przejrzysty. Pozostały dorobek naukowy Habilitanta jest obszerny, a przy tym – co zasługuje na szczególne podkreślenie – względnie spójny i konsekwentny pod względem podejmowanej problematyki. Odnosi się głównie do trzech obszarów tematycznych: metodologii badań społecznych, socjologii morskiej oraz teorii struktury i systemu społecznego.

Dr hab. Paulina Rojek-Adamek, recenzentka - stwierdziła że po zapoznaniu się z dokumentacją przedstawioną przez dr. Arkadiusza Kołodzieja, w tym przede wszystkim z książką *Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną* - dorobek naukowy Habilitanta jest pokaźny pod względem ilościowym, konsekwentnie rozwijany oraz znaczący dla rozwoju socjologii morskiej. Zarówno praca wskazana jako osiągnięcie naukowe, jak i pozostała aktywność naukowa Habilitanta spełniają warunki określone przez przepisy odpowiednie w postępowaniu habilitacyjnym w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (art. 219, ust. 1., pkt. 2 *Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*). Wobec powyższego recenzentka popiera wniosek dr. Arkadiusza

Kołodzieja o przyznanie mu stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki socjologiczne.

Dr hab. Małgorzata Suchacka, prof. UŚ – sekretarz Komisji recenzent stwierdziła, że biorąc pod uwagę przedstawioną dokumentację oraz główne osiągnięcie naukowe czyli książkę dr. Arkadiusza Kołodzieja „*Marynarze floty transportowej w świetle studiów nad strukturą społeczną*” - dorobek naukowy Habilitanta ocenia jako spójny, konsekwentnie rozwijany oraz znaczący. Jego badania nadają nowy wymiar socjologii morskiej i znaczenie wzbogacają subdyscyplinę. Rozprawa jest bardzo obszerna, dobrze udokumentowana, stanowi nowy i aktualny wgląd w problemy sytuacji marynarzy na tle struktury organizacyjnej statku morskiego, statusu społecznego marynarzy i efektywności systemu stratyfikacji struktury organizacyjnej statku. Ponadto habilitant posiada wystarczający dorobek naukowo – publikacyjny, osiągnięcia organizacyjne i dydaktyczne oraz uznanie w środowisku naukowym, by poprzeć wnioski o nadanie Jemu stopnia dr habilitowanego.

Dr hab. Rafał Muster, prof. UŚ – członek Komisji stwierdził, że większość prac Habilitanta dotyczy socjologii morskiej. Dorobek jest spójny i ogniskuje się wokół trzech obszarów: a. socjologia morska, b. metodologia badań społecznych, c. struktura społeczna. Dr A. Kołodziej podejmuje także refleksję nad statusem naukowym socjologii morskiej. Generalnie można stwierdzić, że teksty są dobrze osadzone w teoriach. Habilitanta uznać można za eksperta z zakresu socjologii morskiej. Analizując całościowy dorobek naukowy doktora Arkadiusza Kołodzieja można zauważyć konsekwentną, systematyczną pracę. Habilitant w sposób przemyślany realizuje przyjętą strategię rozwoju naukowego. Jego dorobek naukowy można uznać za wystarczający do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki socjologiczne.

Prof. dr hab. Henryk Domański - przewodniczący Komisji stwierdził, że oryginalność studiów Kołodzieja polega na wniknięciu w mechanizmy procesu kształtowania się struktury społecznej przez wskazywanie na zjawiska rzadko stosowane w analizach nad stratyfikacją społeczną, odnoszące się do specyfiki regionalnej, których nie da się uchwycić w ramach ilościowego podejścia. Prof. Domański podkreślił, że praca habilitanta jest szczegółową diagnozą funkcjonowania kategorii zawodowej, będącą kontynuacją, a właściwie wznowieniem nurtu zapoczątkowanego przez badania zespołu Jana Szczepańskiego w drugiej połowie lat 1950. Ustalenia te pozwalają wnioskować, jakie zachowania i postawy kryją się za zależnościami statystycznymi uchwycionymi na poziomie ogólnopolskim: z czego wynika, że np. marynarze

lokują się na środkowych szczeblach hierarchii społecznej pod względem poczucia satysfakcji z pracy, aktywności rekreacyjnej i dbałości o zdrowie, nie mówiąc o korzyściach ekonomicznych. Analizy przedstawione w książce o „marynarzach floty transportowej” są krokiem naprzód w badaniach nad prestiżem zawodów w kontekście zawodów związanych z morzem, co jest o tyle istotne, że w sensie analitycznym jest to jeden z podstawowych wymiarów stratyfikacji społecznej. Do samodzielnego wkładu autora zaliczyłby ponadto również próbę „operacyjnego” ulokowania marynarzy w strukturze zawodowej na podstawie tych badań. Równocześnie H. Domański podkreślił, że rzucającym się w oczy mankamentem dr Kołodzieja jest brak „umiędzynarodowienia” w postaci stażów naukowych w prestiżowych ośrodkach zagranicznych i nikły udział w znaczących projektach badawczych. Nie mniej jednak jego dorobek naukowy w ocenie prof. Domańskiego można uznać za wystarczający do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki socjologiczne.

W wyniku przeprowadzonej debaty i głosowania, Komisja opowiedziała się ostatecznie za nadaniem dr. Arkadiuszowi Kołodziejowi stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki socjologiczne. Taką też opinię przedkłada Radzie Naukowej Instytutu Socjologii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Prof. dr hab. Henryk Domański
przewodniczący Komisji

1. Załącznik do uchwały – protokół z posiedzenia komisji